

گرجستان صحنه درگیری حامیان و مخالفان دولت

در نتیجه درگیری میان حامیان و مخالفان دولت گرجستان، چندین نفر زخمی شده‌اند.

به گزارش آران نیوز به نقل از خبرگزاری تسنیم، رسانه های گرجستان از حمله گروه های جوان حامی دولت به معترضان مخالف دولت خبر داده اند که طی این درگیری ها چندین نفر زخمی شده اند. از یکشنبه هفته گذشته، معترضان ضد دولتی در شهرهای تفلیس، کوتائیس، متسختا و زوگدیدي مورد حمله قرار گرفته اند. پس از آن که تظاهرات و تجمع های اعتراضی گروه های اپوزیسیون با مداخله پلیس ضد شورش سرکوب شد و به آن ها اجازه انسداد ساختمان پارلمان به وسیله های نرده های فازی داده نشد، حزب حاکم رویای گرجستان از سوی نیروهای اپوزیسیون به متوسل شدن به گروه های خشونت طلب برای مقابله با آن ها متهم شده است. زانال اودوماشویلی از اعضای ارشد حزب جنبش اتحاد ملی (وابسته به میخیل ساآکشویلی رئیس جمهور سابق گرجستان) در سه شنبه هفته گذشته و در جریان تظاهرات ضد دولتی در شهر متسختا به هنگام انجام یک مصاحبه زنده تلویزیونی مورد حمله و ضرب و شتم قرار گرفت (1). عامل حمله به وی از سوی پلیس این کشور به اتهام آشوب گری و نافرمانی از پلیس بازداشت شده است. در همین تظاهرات، به سمت گیگا بوکریا از رهبران حزب اپوزیسیون گرجستان اروپایی نیز آب پاشیده شد. گروه های پارلمانی اپوزیسیون شامل حزب جنبش اتحاد ملی، حزب گرجستان اروپایی و دیگر احزاب مخالف در تاریخ 3 دسامبر در شهر متسختا در اعتراض به حمله گروه های خشونت طلب به فعالان جوان ضد دولت در تجمع روز قبل، در مقابل شهرداری این شهر دست به تظاهرات زدند. تظاهرکنندگان از سوی پلیس محاصره شدند اما افرادی که به سمت آن ها اشیایی پرتاب می کردند، از طرف پلیس بازداشت نشدند. یکی از رهبران و ترتیب دهندگان این تظاهرات دولت این کشور را متهم کرد که گروه های خشونت طلب از سوی آن ها کنترل و سازماندهی می شود و آن ها را بزذلانی دانست که تنها جرئت حمله به جوانان صلح طلب را دارند. در همان روز، طرفداران دولت نیز در شهر کوتائیس جهت مقابله با برنامه گروه های اپوزیسیون برای برگزاری تظاهرات، تجمع کردند. حامیان دولت پیش از این در تاریخ 29 نوامبر تجمع کوچکی را در این شهر برگزار کرده بودند اما در مجددا در تاریخ 1 دسامبر تظاهرات گسترده تری را در حمایت از دولت و حزب رویای گرجستان برگزار کردند. در روز یکشنبه نیز این فعالان با تخم مرغ و ... به دفتر حزب جنبش اتحاد ملی در تفلیس حمله کردند (2).

در تاریخ 3 دسامبر نیز تظاهراتی در شهر زوگدیدي از سوی نیروهای حامی دولت علیه حزب جنبش اتحاد ملی که پیش از این قدرت را در این کشور در دست داشت برگزار شد. دفتر حزب جنبش اتحاد ملی در این شهر نیز با تخم مرغ مورد حمله قرار گرفت و معترضین علیه این حزب شعارهایی از جمله «قائلان» را فریاد زدند. خشونت در متسختا در تاریخ 2 دسامبر فعالان جوان تجمعی اعتراضی در مقابل دفترشهردار شهر متسختا برگزار کردند. تظاهرکنندگان به صورت سمبلیک 41 قطعه نقره (شامل شکلات های پیچیده شده در فویل های نقره ای شبیه به سکه) را به دیمتری خوندازه از اعضای حزب حاکم رویای گرجستان اهدا کردند. عدد 41 شماره الکترال انتخاباتی حزب حاکم است و رنگ نقره ای هم با الهام از انجیل به معنای خیانت است که هدف از آن اشاره به خیانت حزب حاکم به قول خود برای انتقال به یک سیستم انتخاباتی تناسبی است. خوندازه از بازیگران اصلی حزب حاکم مبنی بر عقب نشینی از وعده تغییر سیستم انتخاباتی است. پیش از این چندین نماینده عالی رتبه حزب حاکم در اعتراض به تصمیم این حزب مبنی بر عقب نشینی از اجرای سیستم انتخاباتی تناسبی از حزب رویای گرجستان استعفا دادند (3).

وزارت کشور گرجستان درباره درگیری های صورت گرفته در روز دوشنبه در شهر متسختا بیانیه ای صادر کرد و از دستگیری 7 نفر شامل 3 حامی حزب حاکم و 4 فعال اپوزیسیون به جرم آشوب گری خبر داد. احزاب اپوزیسیون به بازداشت حامیان خود اعتراض کرد و آن ها را قربانی حملات خشونت آمیز خوانده و هم چنین اعلام کردند که دو فعال اپوزیسیون دیگر نیز بر اثر جراحی در بیمارستان بستری شده اند.

تغییر سیستم انتخاباتی گرجستان چیست؟

در حال حاضر گرجستان دارای یک سیستم انتخابی مختلط است. انتخابات پارلمانی گرجستان براساس دو شیوه «نماینده اکثریتی» و «نماینده تناسبی» برگزار می شود. در نمایندگی تناسبی هر حزب به میزان درصدی که از آراء کلی به دست می آورد، کرسی های پارلمان را از آن خود خواهد کرد. در این سیستم، 77 کرسی از 150 کرسی پارلمانی به فهرست احزاب سیاسی اختصاص داده می شود. 73 نماینده دیگر براساس آرای مردم انتخاب می شوند که به آن نمایندگی اکثریتی می گویند. در اواخر سال 2017 حزب رویای گرجستان که در انتخابات سال گذشته و با شعار اصلاح قانون اساسی به پیروزی رسیده بود، لایحه اصلاحات قانون اساسی را تقدیم پارلمان کرد. یکی از بخش های مهم این اصلاحات، اصلاح نظام انتخاباتی پارلمانی بود. بر اساس پیشنهادات قرار بود که سیستم اکثریتی در انتخابات آتی حذف شود. اما این امر با مخالفت 73 نفر از نمایندگان ائتلاف اکثریت که از این طریق وارد پارلمان شده بودند مواجه شد. تعویق اصلاح نظام انتخاباتی پارلمانی تا سال 2024 موجب اعتراض احزاب مخالف گردید و آنرا مخالف با وعده های انتخاباتی حزب حاکم دانستند.

اما در نتیجه اعتراضات ضد روسی در گرجستان که از اواخر ماه ژوئن آغاز شد، حزب حاکم این کشور با درخواست تجدید نظر در سیستم انتخاباتی موافقت کرد. حزب رویای گرجستان اعلام کرد که آماده است تا انتخابات پارلمانی سال آینده را تنها بر اساس سیستم انتخاباتی تناسبی با حد نصاب انتخاباتی صفر درصد برگزار کند. این امر یکی از خواسته های مهم معترضان بود که از تاریخ 20 ژوئن مشغول تظاهرات در خیابان های تفلیس بودند. حد نصاب انتخاباتی صفر درصد به فرمول خاصی از شمارش آرا به هنگامی که در هر صورت یک مانع دفاکتو (غیررسمی و آنچه عملاً هست) وجود دارد، اشاره می کند. در گرجستان حد نصاب انتخاباتی حدود 0.67 درصد است به این معنی که برای 0.67 درصد رایی که یک حزب کسب می کند یک کرسی در پارلمان وجود دارد (4).

اعتراض اپوزیسیون به اتحادیه اروپا

احزاب مخالف اعلام کردند که لایحه اصلاحات انتخاباتی را به کمیسیون ونیز ارسال می کنند. این احزاب اکنون خواستار اتخاذ الگوی انتخاباتی آلمان هستند. در انتخابات بوندستاگ آلمان، رای دهندگان دو رای دارند، یکی برای انتخاب نمایندگان محلی و دیگری از لیست احزاب. احزابی که حداقل 5 درصد آرا از لیست های حزبی را به دست بیاورند، به گونه ای صاحب کرسی های پارلمان می شوند که آرایش پارلمان متناسب با درصد آرای حزبی باشد. بوندستاگ، پارلمان مرکزی آلمان فدرال و در حکم قوه مقننه در سطح فدرال یعنی در سطح کل آلمان است.

شمار نمایندگان بوندستاگ به دلیل قانون انتخاباتی آلمان متغیر است که حداقل 598 نماینده را شامل می شود. در ابتدای دوره فعلی یعنی دوره 17، شمار نمایندگان تکمیلی 24 عدد بود که این عدد در حال حاضر به 22 نماینده کاهش یافته است به طوری که شمار فعلی نمایندگان بوندس تاگ 620 عدد است. دوره نمایندگی اساساً چهار سال است. انتخابات پیش از موعد برای حل بحران سیاسی عمده ای که با تعادل موجود در مجلس نمی توان آن را حل کرد، امکان پذیر است. بوندس تاگ فوه مقننه در سطح کل اتحادیه است. وظیفه تصویب قراردادهای بین المللی و بودجه عمومی کشور نیز بر عهده این مجلس مرکزی است. نمایندگان مجلس در فراکسیونهای حزبی و در صورت ضعیف بودن حزبشان به لحاظ کمی در گروه های حزبی گرد آمده و خط سیاسی خود را پیش می برند. بوندستاگ یک پارلمان کاری است و در مقایسه با بسیاری کشورهای دیگر کم تر خصلت نمایشی دارد. در مورد بسیاری از امور نه در سطح اجلاس های بزرگ علنی، بلکه در کمیته های تخصصی تصمیم گیری می شود (5). بسیاری از نمایندگان حزب حاکم رویای گرجستان معتقدند که انتخابات پارلمانی سال آینده در این کشور می بایست بر اساس سیستم فعلی برگزار شود و تاکید کرده اند که الگوی بوندستاگ آلمانیا قانون اساسی گرجستان مغایر است. احزاب مخالف نیز در مقابل اعلام کرده اند که این لایحه را به دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر سازمان امنیت و همکاری اروپا ارسال خواهند کرد تا درباره مغایرت این طرح با قانون اساسی گرجستان اعلام نظر کند.

مجید اسماعیل زاده، کارشناس مسائل اوراسیا

1. <https://www.facebook.com/Mtavaritvnews/videos/3514766641881677/>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=5JNEUNSJTu0>
3. <https://civil.ge/archives/330231>
4. <https://tasnimnews.com/2073617>
5. <http://www.dw-world.de/dw/article/0,,4727097,00.html>